

Kultur- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

dok 197

200604669 06.12.06

Kode.. Ki-501 Beh..

Deres ref.:
2006/2706Ki

Vår ref.:
06-472 TD

Dato:
1. desember 2006

HØRING – NOU 2006:2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) viser til departementets høringsbrev av 24.04.06, og avgir med dette sin høringsuttalelse i saken.

MFO organiserer de fleste av landets kantorer og organister, som utgjør en betydelig del av MFOs medlemsmasse. I tillegg engasjerer Den norske kirke en rekke amatører og profesjonelle musikere til ulike aktiviteter i landets kirker. Mange av disse er våre medlemmer.

I vår høringsuttalelse har vi derfor i stor grad vektlagt forhold knyttet til høringsforslagets mulige konsekvenser for kirkemusikkens framtidige rammer og ivaretagelse av de ansattes arbeidsbetingelser i kirken.

Innledningsvis vil vi i høringsvaret gi uttrykk for våre overordnede synspunkter i spørsmålet om en hel eller delvis løsrivelse mellom kirke og stat, før vi utdyper forhold vedrørende kirkemusikkfeltet og de ansattes situasjon nærmere.

MFOs synspunkt på det prinsipielle spørsmålet om skille mellom stat og kirke

Et hovedanliggende for MFO er at mulige endrede relasjoner mellom stat og kirke ikke må rukke ved intensjonen om at kirken skal være til for alle dets medlemmer over hele landet og for alle som søker kirkens tjenester og tilbud.

Det norske demokratiet har vist evne til å ta helhetlige hensyn overfor kirken, blant annet ved bispeutnevnelser. MFO er usikre på om Den norske kirke som fristilt kirkesamfunn ved egne organer vil være beredt til å ta de helhetlige hensyn som i dag ivaretas ved statlig og kommunal styring eller innflytelse.

Den folkelige røst som uttrykker seg slik: "De må ikke ta fra oss kirken vår", er uttrykk landets politiske og kirkelige ledelse må se på med det største alvor.

Vi mener at folkekirkens medlemmer trolig er konservative med hensyn til kirkens organisering. Vi vil peke på den tause majoritet av kirkelige medlemmer som ikke så lett griper ordet i det offentlige rom.

MFO er opptatt av at det fortsatt må være rom for et meningsmangfold internt i kirken. En eventuell endring av relasjonene må ikke bety en trangere religiøs og kulturell arena.

MFO ser mange prinsipielle og praktiske løsninger i Gjøannes-utvalgets ulike modeller. Vi er imidlertid av den oppfatning at viktige sider ved en fremtidig kirkeordning ikke er tilstrekkelig belyst til å ville gå inn for endrede relasjoner på nåværende tidspunkt.

Nær 85% av Norges befolkning er medlemmer av Den norske kirke, og det er i store lag av befolkningen skapt usikkerhet om hvorvidt endrede relasjoner vil føre til større avstand mellom enkeltmedlemmers opplevelse av tilhørighet og nærhet til kirken enn i dagens ordning.

MFO mener at hensynet til individuell og kollektiv trosfrihet fortsatt kan ivaretas med gjeldende kirkeordning.

MFO mener at en fortsatt grunnlovsforankret folkekirke bør opprettholdes.

Kirkemusikkens betydning

MFO viser til Stortingsmelding nr. 48 (2002/2003) *Kulturpolitikk fram mot 2014* og kirkens egen kulturmelding *Kunsten å være kirke*, og vil understreke den store betydning landets kirkemusikalske virksomhet har i nasjonens totale kunst og kulturbilde.

Kirken ivaretar et bredt spekter av kulturuttrykk. Kirken står fram som en betydningsfull kulturell arena i landets mindre kommuner. Her er kirkemusikeren, sammen med pedagoger ved kulturskolen, mange steder de eneste lokalt ansatte profesjonelle musikere.

MFO er opptatt av å ta vare på det beste i de tradisjonene som ligger mellom kirke og folk. I denne sammenhengen har musikk i kirken særlige tradisjoner og relasjoner.

MFO er bekymret for kirkemusikkens posisjon med hensyn til volum og kvalitet i en fremtidig kirke uten eventuelle faste rammer i nasjonalt lovverk.

MFO vil uttrykke bekymring for om kirken, med endrede relasjoner til staten, vil true mangfoldet og bredden av kulturuttrykk i kirken.

Hvis kirkemusikeren forsvinner eller får vesentlig forverrede rammevilkår, reduseres trolig også antallet frivillige musikanter i menighetene og frilansoppdrag i kirken for norske musikere.

Kirkemusikerens rolle og betydning

Tjenesteordninger for kirkemusikere er et resultat av mange hundre år med kirkemusikalsk virksomhet i landets menigheter. Utdanningsinstitusjonene gir utdanning til tjenesten i lys av musikkhistoriske verdier og tradisjoner. Disse elementene kombinert med praktisk erfaring er profesjonsverdier som Den norske kirke er avhengig av også i fremtiden.

MFO er opptatt av at det i en landsdekkende kirke sikres felles rammer for den kirkemusikalske tjenesten.

MFO ser det derfor som viktig at utdanningen til organist og kantor fortsatt følger de krav som settes for å få tilsetting i kirken. En utvikling med stadig større variasjon av stillinger, stillingsstørrelse og tjenesteoppgaver setter klare krav til felles grunnlag for alle kirkemusikerstillinger. Stillingene må ikke spesialiseres på en slik måte at faglig kvalifiserte søkere av den grunn ikke får ta del i naturlig jobbrotasjon.

Økonomiske rammebetingelser

Den norske kirke må finansieres på en slik måte at virksomheten kan drives med forutsigbare økonomiske rammer. I dag drives kirken med midler fra flere kanaler, i hovedsak gjennom

offentlige bevilgninger. Det er imidlertid et kirkelig særpreg at innsamlede gaver bidrar til lokal drift og til nasjonalt og internasjonalt diakonalt arbeid.

MFO mener at det offentlige skal føre en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk også i fremtiden.

Et lands verdigrunnlag styrkes og stadfestes med en slik politikk. Dette kan skje både gjennom øremerkede statlige og/eller kommunale bevilgninger.

Det er videre viktig at økonomien til kirkelig kunst og kultur sikres.

Kirkemusikken spesielt er avhengig av finansiell støtte for å kunne yte den forventede service overfor befolkningen. Kirkens egen økonomi strekker mange steder ikke til selv når lokalmenigheten har personer og kompetanse for å satse på kirkemusikalsk fordypning eller nybrottsarbeid.

Medbestemmelse

For MFO er det viktig at rettigheter knyttet til medbestemmelse og medinnflytelse over egen arbeidssituasjon ivaretas og styrkes. Dette skjer gjennom avtalte ordninger mellom partene i kirkelig sektor. Derigjennom utvikles nærhet og ansvar for det arbeid som skal utføres og utvikles.

Arbeidsgiveransvar

Den norske kirke er i hovedsak organisert med to arbeidsgiverlinjer, bispedømmeråds- og fellestrådslinjen. Samlet sett er kirken arbeidsgiver for et bredt spekter av fagfolk med ulik profesjonsbakgrunn.

En rekke erfaringer viser at det i fremtiden vil være tjenlig med én felles arbeidsgiver i den delen av kirkelig virksomhet som drives på menighetsplan.

Det må etableres enheter som er store nok til å kunne ivareta det lokale arbeidsgiveransvaret på en profesjonell måte. Det må sikres en sammenheng mellom de vedtak som gjøres i sentrale og lokale kirkelige organer og de avtaler som inngås mellom partene i det kirkelige tariffområdet. I et arbeidsmarked med stadig press på effektivitet er det viktig at kirken oppfattes som en attraktiv og god arbeidsplass.

For kirkens kunst- og kulturarbeidere, og i særlig grad kirkemusikerne, må det sikres rom og ressurser til å få realisert visjoner om et bredt og mangfoldig kulturliv hvor kvaliteten i bredden og mangfoldet ivaretas.

I denne sammenhengen er det viktig at begrepet "livslang læring" følges opp med tilbud om videre- og etterutdanning innen ulike kirkemusikalske disipliner.

Oppsummering

I denne høringsuttalelsen har Musikernes fellesorganisasjon (MFO) gitt innspill om

- At statskirkeordningen bør bestå som en grunnlovfestet ordning
- Kirkens betydning som kulturarena
- Bekymring for kirkemusikkens rammevilkår ved en eventuell endring av statskirkeordningen
- Bekymring for kirkemusikernes arbeidsrom ved en eventuell endring av statskirkeordningen

Musikernes fellesorganisasjon

Brev til Kultur- og kirkedepartementet, 1. desember

Side 4 av 4

- Det offentlige ansvar for å sørge for nødvendige økonomiske rammebetingelser for kunst- og kulturlivet i kirken
- Behov for endringer i den kirkelige struktur ved å innføre én arbeidsgiverordning

Vedlegg

Vedlagt er også svar på det spørsmålsskjema departementet sendte ut sammen med høringsnotatet. Her besvares også spørsmålene om valgordningene (spørsmål 5), om grunnlovens § 2 (spørsmål 6), om gravferdsforvaltningen (spørsmål 7) og eierskap og forvaltning av kirkebyggene (spørsmål 8).

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Arnfinn Bjerkestrand/s
Forbundsleder

Trond Dahlen
Forbundssekretær

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

Musikernes fellesorganisasjon
Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellestråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare